

ØJEBLIKKET

M A R T S

1 9 4 3

Kaj Munk *opfordrer til* Dansk Samling *at stemme paa*

Vi er nødt til at skabe en Mulighed for alle dem, der gerne vil stemme dansk, men ikke kan tænke sig at stemme scaveniansk

Vi vil intet hellere end Samling. Men ikke om hvadsomhelst. Kun om hvad der tjener vort Fædreland bedst.

Fra Pastor Kaj Munk har vi modtaget følgende Valgopraab for Dansk Samling:

Man spørger mig: Hvem vil du stemme paa, hvis der bliver Valg?

Jeg tænker mig længe om. Jeg har aldrig stemt til noget Rigsdagsvalg før. For jeg har ikke kunnet finde ud af, hvilket Parti jeg skulde stemme paa for at gavne Danmark mest.

Jeg har savnet et Kongeparti, et Parti over Partierne. Det vilde jeg have givet min Stemme.

Det findes stadig ikke. Saa er vi nødt til at lave det. Nu kan det ikke undværes længere. Slet ikke nu.

For ingen dansk Mand eller Kvinde kan blive hjemme dennegang. Det kan udhægges forkert.

Kan vi da ikke stemme paa et af de 4 gamle Partier, ligegyldigt hvilket?

Nej. For de har opgivet det Folkestyre, der maa være vort umistelige Eje, saa sandt det er vort og dansk.

De har opgivet Folkestyret og i Stedet samlet sig om en Mand, der hedder Scavenius. Ingen kan sige hvorfor.

Denne Mand staar den gode danske Husmand saa fjernt som muligt. Det store liberale Venstres Ideer er ham fuldstændig fremmede. Den jævne danske Arbejder har ikke Lod eller Del i ham. Og de Konservative har alle Dage holdt deres Veje modsat hans. Jeg, der er ingen Del af disse 4, anser ham for af alle danske Politikere lige fra Valdemar Sejr til P. Munch at være den mindst egnede til at repræsentere det danske Folk, endsige give Rollen som Rigens Redningsmand.

Vi er derfor nødt til at skabe en Mulighed for alle dem, der gerne vil stemme dansk, men ikke kan tænke sig at stemme scaveniansk.

Her er et Parti, nej, jeg vil hellere kalde det en Folkebevægelse, hvor I kan tilkendegive jert Standpunkt. Naar Krigen er endt, og vi er os selv igen, kan I atter stemme Venstre eller Socialdemokratisk eller hvor I synes, I hører til; men i Danmarks Skæbnetime kan vi ikke støtte de scavenianske Partier i deres Frafald fra Folkestyret.

Der er nogen, der siger, at denne nye Bevægelse giver sig ud for at være danskere end de gamle Partier. Det er Snak, Vi gradbojer ikke det Ord. Vi tror, Rigsdagen er rig paa Mænd af dansk Sind. Men vi er uenige, dybt uenige med mange af dem om, hvordan disse Sind skal give sig Udslag i Dag. Vi holder fast ved Ordet om at fægle med

aaben Pande for, hvad jeg for Alvor tror.

Saa raaber man Splittelse efter os. Det er ikke os, der splitter. Vi har ikke udfordret det danske Folk ved at møde frem med Hr. Scavenius som Samlingsmærke.

Vi vil intet hellere end Samling. Men ikke om hvad som helst. Kun om, hvad der tjener vort Fædreland bedst.

Et Smaaparti, siger man. Ja ja, vent nu og se, hvor smaa vi bliver. Slendrian og Vane kan ikke blive ved at binde os Danskere i Baasene. Den

Foraarsstorm, der gaar over Verden, vil ogsaa blæse os frem imod den Enhed, vi slet ikke er endnu.

Og forøvrigt kan smaa Partier saa vel som smaa Lande ogsaa have Ret til at existere og kan komme til at gøre en Indsats, saa god som noget stort. Ja, starte de Tanker, de store siden slutter sig til. De største Partier er begyndt med at være smaa.

Saa prøve da hver dansk Mand og Kvinde sig selv alvorligt i denne store Stund, hvad der krevtes af hver enkelt. Hvordan end Valget falder ud, beder vi om, at det maa blive til Gavn for vort fælles elskede Fædreland. Nu og i Fremtiden.

Kaj Munk.

Folketingsvalget 23. Marts 1943

Ønsker DE at give Scavenius Deres Velsignelse, saa stem paa	Konservative . Venstre Radikale . Retsforbundet Socialdemokratiet
Ønsker DE at gavne Fritz Clausen og hans Parti, saa stem paa	Fritz Clausen (eller bliv hjemme)
Ønsker DE at tilkendegive, at De hverken nærer Tillid til Scavenius eller til Fritz Clausen, saa stem paa	Dansk Samling

ØJEBLIKKET

Side 2: Et Udsnit af Dansk Samlings Kandidater (Portrætter).

Side 3: Skal vi vælge Fortid eller Fremtid?
Et Par Ord om Dansk Samling.

Side 4-5: Danmarks Riges Grundlov

Side 6: Dansk Samlings økonomiske Program.
Hvad vi vil!

Side 7: Dansk Samlings Folketingskandidater.

Side 8: Vær med i Dansk Samlings Hverdagsarbejde.

Et Udsnit af Dansk Samlings Kandidater

København 8. Kreds
(Havnekr.), Komman-
dor *Hjalmar Barfoed*.

København 7. Kreds
(Rosenborgkr.), Civil-
ingeniør *P. L. Hee*.

København 5. Kreds
(Blangaardskr.), Murer *Thygge Johansen*.

København 10. Kreds
(Østerbrokr.), Civiling-
eniør *Aage Lønberg-Holm*.

København 11. Kreds
(Nørrebrokr.), Garveri-
arb. *Carl Vilhelmsen*.

København 14. Kreds
(Valbykr.), Læge
C. Algreen-Petersen.

Frederiksberg 1. Kreds
(Gl. Kongevej-Kr.),
Oberstløjtn. *Tienaroth*.

Frederiksberg 3. Kreds
(Falkonerkr.), Snedker-
mester *Kaj Windtæg*.

Gentoftekredsen,
Civilingeniør
Ove Hoff.

Køgekedsen,
Bogbindermester
Kr. Rasmussen.

Helsingørkedsen,
Værkfører *Vilner Skov*,
Helsingør.

Fredensborgkedsen,
Læge *Aage Gilberg*,
Esbønderup.

Slagelse-Skelskørkr.,
Lærer *Einar Andersen*,
Flakkebjerg.

Gudme-Svendborgkr.,
Direktør *Johs. Keiding*,
København.

Sæbykedsen,
Uddeler
Helweg Andersen, Try.

Halvrimmenkedsen,
Overlæge
L. Christensen, Brovst.

Hurupkedsen,
Lærer *Arne Aabenhus*,
Skjoldborg.

Aalborg 2. Kreds,
Pastor *Børge Roesen*,
Svenstrup.

Mariagerkedsen,
Pastor *Ivar Nordentoft*,
Mariager.

Skjoldtelevkedsen, Høj-
skoleforst. *Gunnar
Thomsen*, Hødsten.

Horsenskedsen,
Politikommisær
Palle Hagbye, Horsens.

Østbirkkedsen,
Dyrlæge *Erel*,
Enderløve.

Silkeborgkedsen,
Pastor *V. A. Ruth*,
Hvirring.

Fredericiakredsen,
Lærer *Viggo Aild*,
Fredericia.

Vejlekedsen, Læge
Poul G. Stuerisen,
Barkop.

Givsekredsen,
Landsretssagfører
Hildgaard, Brande.

Grundlaget for en dansk Politik

Den 9. April 1940 vaagnede Danmark. Til Selvbesindelse, til bevidst Danskhed, — ja! Men til Handling —? Nej, ikke endnu. Vi har sunget Alsang, holdt smukke Taler og meget andet. Men vi har ikke i Gerning brudt med den Linje, der førte til Besættelse og Ufrihed. Det er det, vi skal gøre ved Valget.

Den gamle Politik har gennem sine Resultater dømt sig selv — og os. For vi har alle — hele Folket — vor Del af Ansvaret for den Udvikling, der har ført til vor Stilling i Dag. Og Danmark faar ikke bedre Vilkaar, før vi selv skaber en ny Politik, positiv, samlende og dansk. Lad os gøre det nu!

En ny og stærk Politik har tre Ting at bygge paa, — to nye og een meget gammel. Først og fremmest *den nye Aand*, som er vaagnet i Folket. Dernæst — i den tysk-danske Overenskomst, der er det retslige Grundlag for vor Stilling under Okkupationen — *et klart og bindende Tilsagn fra Besættelsesmagten* om at respektere Danmarks Suverænitæt og afholde sig fra enhver Indblanding i vort rent indre Forhold. Og endelig som det tredje *den Grundlov*, som er Fundamentet for dansk Retssikkerhed og politisk og personlig Frihed.

Dette er Grundlaget, vi skal bygge paa: Folkets nye Vilje og Folkets gamle Ret. Men baade Viljen og Retten bevarer vi kun, hvis vi gør en Indsats for at holde dem i Live. Og den Indsats er det nødvendigt at gøre nu!

Det gælder overalt i Livet med ubønhørlig Konsekvens, at *man beholder kun den Ret, man hæver og staar fast paa*. Den, der giver efter, giver Afkald! Sorger vi ikke selv for, at vore Rettigheder holdes i Kraft, mister vi enhver Ret gennem vor egen Slaphed. Og skulde dette ske, er Ansvaret ikke alene Regeringens og Rigsdagens. Nej, *Ansvaret falder paa enhver Vælger*, der gennem sit Valgkryds tilkendegiver, at han støtter denne Politik. Husk paa Valgdagen, at vi ikke har Raad til at opgive noget af det danske Folks Frihed og Ret.

Vi véd, at vi i vor Kamp for en aktiv dansk politisk Linje har hele det danske Folks Hjerter med os. Men hvad siger Fornuften? Er det ikke *klogere* at give efter? — Vi beder Vælgerne tænke Sagen igennem, roligt og fornuftmæssigt: Den, der kæmper for sin Ret, har i det mindste to Muligheder: At tabe, eller at vinde! Den, der paa Forhaand giver Afkald paa sin Ret, har derimod kun Mulighed for at miste den!

Et Par Ord om Dansk Samling

Partipressen har allerede triumferende kunnet meddele, at Dansk Samling ved Folketingsvalget i 1939 kun fik 8553 Stemmer og ikke fik nogen Rigsdagsmand.

Man kan imidlertid ikke sammenligne de gamle Partier med et nyt, som kun er saa Aar gammelt. De gamle Partier er forlængst udvoksede og bliver derfor ikke mere større fra Aar til Aar.

For et nyt Parti forholder det sig anderledes. Hvis det da duer.

Da Dansk Samling blev stiftet i Oktober 1936, var vi kun tyve. Godt lo Aar efter kom Folketingsvalget, og vi kunde i vor Iver ikke lade være med at forsøge — vi samlede da de 8553. I de mellemtiliggende fire Aar er vort Arbejde og vor Tilslutning vokset endnu langt stærkere, saaledes at vi denne Gang har et virkeligt Grundlag for at faa Folk valgt.

Nogle Tal fra de sidste Par Aars Arbejde kan give et Indtryk heraf. I 1941 beskæftigede vi paa Dansk Samlings Hovedkontor 16 Personer og ekspederede i Løbet af Aaret Møder, Studiekredse, Kursus, Bøger, Blade og Pjecer for ca. 160,000 Kr. Ialt blev der i 1941 udsendt 128,000 nationale og politiske Bøger, Blade og Pjecer fra os.

Men i 1942 blev denne Virksomhed mere end fordoblet. Vi beskæftiger nu 25 Personer og har i det forløbne Aar ekspederet for ca. 400,000 Kr., herunder 255,000 Bøger, Blade og Pjecer og haft over 800 Møder med ca. 60,000 Deltagere.

I nøje Tilknytning til Dansk Samling arbejder vort Tidsskrift, »Det tredje Standpunkt«, som paa saa Aar er blevet Danmarks mest udbredte. Heri har vi en lang Række af Landets kendte og dygtige Specialister paa mange Omraader som Medarbejdere.

Dette Tidsskrift er et Værksted for nye politiske og kulturelle Synspunkter, og vi erfarer Gang paa Gang, at Folk indenfor de gamle Partier læser det med stor Interesse, fordi der her arbejdes fordomsfrit og energisk med de nye Problemer og Opgaver, som vor Tid kræver.

Dansk Samling har i de forløbne godt seks Aar udbygget en Organisation ud over Landet, saaledes at vi nu har Afdelinger og Tillidsmænd i alle Amt. I en Række Byer og Sogne har vi i de sidste Par Aar kunnet samle flere Tilhørere end noget gammelt Parti, saaledes navnlig i København, hvor vore store Møder i Grundtvigs Hus har samlet mange Tusinde Mennesker.

Skal vi vælge Fortid eller Fremtid?

Radikalisme er den bagudvendte danske Politik

Dansk Samling er Forberedelsen til Efterkrigstidens Politik

Valget den 23. Marts er betydningsfuldt for hele vort Land. Her skal vi afgøre, at vi virkelig er og vil være danske. Men ikke en hvilken som helst Danskhed. De gamle Partier har samlet sig om en af de ledende radikale Mænd og har givet deres Støtte til, at radikal Politik ogsaa nu efter den 9. April skal være toneangivende i Danmark — til Trods for, at det netop var denne Politik, der førte os til den 9. Aprils Ydmygelse.

Gennem adskillige Aartier har det radikale Parti været toneangivende i dansk Forsvars- og Udenrigspolitik, til Trods for, at det er det mindste og det yngste af de fire gamle Partier. Men medens dette Parti og dets Politik før Krigen kun fik Støtte af Socialdemokratiet, har det nu samtlige store Partiers Støtte til den Politik, hvor det hedder: Den, der dukker sig, lever bedst. De gamle Partier er harmfulde over, at Dansk Samling gaar til Valg imod denne Politik. De kræver at være det eneste Udtryk for dansk Sammenhold og vil gerne have os sidestillet med Fritz Clausen, til Trods for at vi altid har bekendt os til Folkestyret paa lige saa tydelig Maade som de.

Vi siger: Det kan ikke nytte noget, at man uden videre samler Danskheden om det, der plejer at være størst, blot fordi det plejer at være størst. Der maa ogsaa spørges: Hvordan har I forvaltet Danskheden og Friheden og Retten, og hvordan vil I forvalte den? Naar danske Lærere om 25 Aar skal fortælle Historie til Børnene ud over Landet om Aarene nu, skal det eneste de har at sige saa være: Alle Danske sluttede op om den radikale Fører Scavenius og fulgte ham i den Politik, som saa træffende er blevet kaldt for Sivenes Politik?

Tror man, at Danmark kan luske sig stille gennem de Aar, hvor en Verdenskatastrofe ramte hele vor Klode, de Aar, hvor Millioner af unge Tyskere, Englændere, Russere, Amerikanere, Kinesere og Japanere forblodte paa Slagmarken, og hvor Sult og Ulykke ramte Land efter Land — tror man for Alvor, at vort Folk vil kunne redde sin Ære og sin Fremtid ved at være saapas ansigtsløst, at hverken den ene eller den anden kan finde ud af, hvem vi er, og hvad vi vil? De gamle Partier forklarer, at man blot skal stemme »paa et eller andet af dem«. Herved har de i Virkeligheden afsagt deres egen Dødsdom. Dette betyder, at de ikke mere for Alvor holder fast ved de Programmer, der gjorde dem til naturlige Modsætninger. I Virkeligheden bruger disse Partier den nationale Situation til at klæbe sig fast ved Magten lidt længere end naturligt. De vil skræmme Folk til at tro, dette er den eneste Form for Danskhed. Men tror man, at det i en af de afgørende Tider i Verdens Historie er nok at støtte Partier, der blev til i den idylliske, stille Tid før 1914?

Den, der vil sikre, at Danmark sættes i Staa og bliver et Stykke steriliseret Fortid, han skal ikke betænke sig paa at stemme »paa et eller andet af de gamle Partier«. Men den, der forstaar, at vor frie og gode Fremtid skal grundlægges allerede nu, mens Kampen staar paa, han stemmer paa Dansk Samling.

Der er fire Hovedpunkter i den Politik, som bliver nødvendig for vor danske Fremtid:

1. Der maa skabes en Politik, som ikke mere er klassebunden, men er egnet til at samle paa Tværs af alle de gamle Skillelinjer. For Danmarks Problemer baade indadtil og udadtil er saa store i disse og de kom-

Dansk Samlings Landsformand
ARNE SØRENSEN

er opstillet i Københavns 12. Kreds (Bispeeng-Kredsen).

mende Aar, at vi kun kan løse dem ved et ægte og helt Sammenhold mellem Mennesker, som udgør et frivilligt Fællesskab om samme politiske Syn.

2. Der maa komme en social Ordning, som omfatter baade Sikring af privat Ejendomsret til Produktionsmidler og absolut Tryghed for Arbejderne.

Naar Arbejderne gennem de sidste to-tre Slægtled har været revolutionære og skabt Uro i Samfundet, da maa den væsentligste Skyld lægges paa det Borgerskab, som ved Industrialismens Opkomst ikke sørgede for, at Arbejderne fik trygge og rimelige Kaar.

3. Enhver Fornyelse i vor Politik og vor sociale Opbygning maa ske i Forlængelse af dansk Friheds- og Retssyn. Selv de mest revolutionære og værdifulde tekniske Ændringer i vort Samfund vilde være farlige og ødelæggende for os, hvis Prisen for deres Gennemførelse var Opgivelsen af vort Folkestyre.

4. Danmark maa efter denne Krig vise fuld Vilje til at føre et frit Lands Udenrigspolitik og opbygge et kraftigt Forsvar. Saa vidt det overhovedet kan lade sig gøre, maa dette ske i nærmest muligt Samarbejde med de øvrige nordiske Lande, helst i en nordisk Forbundsstat med fælles Udenrigspolitik, Forsvar og Økonomi.

Disse Fremtidens Linjer for en dansk Politik har fra første Begyndelse i 1936, da Dansk Samling blev stiftet, været vore Hovedsynspunkter, og vi arbejder for dem ogsaa nu under Besættelsen, for at naa til den bedst mulige Forberedelse af Fredstiden allerede nu.

Vær med til at bygge et Stykke dansk Fremtid op allerede nu. Stem paa Dansk Samling ved dette Valg. Saa faar De sagt Nej til baade Fritz Clausen og Scavenius og gaar samtidig med i en positiv Indsats for den nødvendige Fornyelse i vort Land.

Arne Sørensen

DANMARKS RIGES GRUNDLOV

§ 1. Regeringsformen er indskrænket-monarkisk. Kongemagten er arvelig. Arvefølgen er den i Tronfølgeoven af 31. Juli 1853 Art. I. og II. fastsatte.

§ 2. Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den udøvende Magt er hos Kongen. Den dømmende Magt er hos Domstolene.

§ 3. Den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirke og understøttes som saadan af Staten.

Kongen

§ 4. Kongen kan ikke uden Rigsdagens Samtykke være Regent i andre Lande.

§ 5. Kongen skal høre til den evangelisk-lutherske Kirke.

§ 6. Kongen er myndig, naar han har fyldt sit 18de Aar. Det samme gælder om de kongelige Prinsener.

§ 7. Forinden Kongen tiltræder Regeringen, afgiver han skriftlig i Statsraadet en højtidelig Erklæring om ubrødelig at ville holde Grundloven. Af Forsikringsakten udstedes tvende ligelydende Originaler, af hvilke den ene overgives Rigsdagen for at opbevares i sammes Arkiv, den anden nedlægges i Rigsarkivet. Kan Kongen formedelst Fraværelse eller af andre Grunde ikke umiddelbart ved Tronskiftet afgive denne Forsikring, føres Regeringen, indtil dette sker, af Statsraadet, medmindre anderledes ved Lov bestemmes. Har Kongen allerede som Tronfølger afgivet denne Forsikring, tiltræder han umiddelbart ved Tronskiftet Regeringen.

§ 8. Bestemmelser angaaende Regeringens Førelse i Tilfælde af Kongens Umyndighed, Sygdom eller Fraværelse fastsættes ved Lov. Er der ved Tronledighed ingen Tronfølger, vælger den forenede Rigsdag (§ 65) en Konge og fastsætter den fremtidige Arvefølge.

§ 9. Statens Ydelse til Kongen bestemmes for hans Regeringstid ved Lov. Ved denne fastsættes tillige, hvilke Slotte og andre Statsejendele der skal overlades Kongen til Brug.

Statsydelsen kan ikke behæftes med Gæld.

§ 10. For Medlemmer af det kongelige Hus kan der bestemmes Aarpenge ved Lov. Aarpengene kan ikke uden Rigsdagens Samtykke nydes udenfor Riget.

Kongen og Ministrene

§ 11. Kongen har med de i denne Grundlov fastsatte Indskrænkninger den højeste Myndighed over alle Rigets Anliggender og udøver dem gennem sine Ministre.

§ 12. Kongen er ansvarfri; hans Person er fredhellig. Ministrene er ansvarlige for Regeringens Førelse; deres Ansvarlighed bestemmes nærmere ved Lov.

§ 13. Kongen udnævner og afskediger sine Ministre. Han bestemmer deres Antal og Forretningernes Fordeling imellem dem. Kongens Underskrift under de Lovgivningen og Regeringen vedkommende Beslutninger giver disse Gyldighed, naar den er ledsaget af en eller flere Ministres Underskrift. Enhver Minister, som har underskrevet, er ansvarlig for Beslutningen.

§ 14. Ministrene kan af Kongen eller Folketinget tiltales for deres Embedsførelse. Rigsretten paakender de mod Ministrene for deres Embedsførelse anlagte Sager.

§ 15. Ministrene i Forening udgør Statsraadet, hvori Tronfølgeren, naar han er myndig, tager Sæde. Kongen fører Forsædet undtagen i det i § 7 ommeldte Tilfælde og i de Tilfælde, hvor Lovgivningsmagten i Henhold til Bestemmelsen i § 3, 1ste Punktum, maatte have tillagt Statsraadet Myndighed til at føre Regeringen.

§ 16. Alle Love og vigtige Regeringsforanstaltninger forhandles i Statsraadet. Er Kongen i enkelte Tilfælde forhindret fra at holde Statsraad, kan han lade Sagen forhandle i et Ministerraad. Dette består af samtlige Ministre under Forsæde af den, som Kongen har udnævnt til Statsminister. Enhver Minister skal da afgive sit Votum til Protokollen, og Beslutningen tages efter Stemmemøflighed. Statsministeren forelægger den over Forhandlingerne førte, af de tilstedeværende Ministre underskrevne Protokol for Kongen, der bestemmer,

om han umiddelbart vil bifalde Ministerraadets Indstilling eller lade sig Sagen foredrage i Statsraadet.

Embedsmændene

§ 17. Kongen besætter alle Embeder i samme Omfang som hidtil. Forandringer heri kan ske ved Lov. Ingen kan beskikkes til Embedsmand, som ikke har Indfødsret. Enhver Embedsmand, civil eller militær, afgiver en højtidelig Forsikring om at ville holde Grundloven.

Kongen kan afskedige de af ham ansatte Embedsmænd, Disces Pension fastsættes i Overensstemmelse med Pensionsloven.

Kongen kan forflytte Embedsmænd uden deres Samtykke, dog saaledes, at de ikke derved taber i Embedsindtægter, og at der gives dem Valget mellem saadan Forflyttelse og Afsked med Pension efter de almindelige Regler.

Undtagelser for visse Klasser af Embedsmænd foruden den i § 71 fastsatte bestemmes ved Lov.

Kongen og Rigsdagen

§ 18. Kongen kan ikke uden Rigsdagens Samtykke erklære Krig eller slutte Fred, indgaa eller opheve Forbund eller Handelstraktater, afstaa nogen Del af Landet eller indgaa nogen Forpligtelse, som forandrer de bestaaende statsretlige Forhold.

§ 19. Kongen sammenkalder en ordentlig Rigsdag hvert Aar og tager Bestemmelse om, naar den skal sluttes. Dette kan dog ikke ske, forinden der i Henhold til § 48 er tilvejebragt lovlig Hjemmel for Skatternes Opkrævning og for Afholdelse af Statens Udgifter.

§ 20. Kongen kan indkalde Rigsdagen til overordentlige Samlinger, hvis Varighed beror paa hans Bestemmelse.

§ 21. Kongen kan udsætte den ordentlige Rigsdags Møder paa ubestemt Tid, dog uden Rigsdagens Samtykke ikke længere end 2 Maanedes og ikke mere end en Gang i Aaret indtil den næste ordentlige Samling.

§ 22. Kongen kan opløse Folketinget.

Om Opløsningen af Landstinget gælder følgende:

Naar Folketinget har vedtaget et Lovforslag og mindst tre Maanedes inden en Rigsdagssamlings Slutning oversendt det til Landstinget, men Landstinget ikke har vedtaget dette Forslag, og der heller ikke opnaas en ligelydende Vedtagelse i Tingene, efter at et Fællesudvalg har afgivet Indstilling derom, og naar dernæst Folketinget efter dets Fornyelse gennem et paa Grund af Valgperiodens Udløb foretaget almindeligt Valg vedtager Forslaget uforandret paa en ordentlig Rigsdagssamling og paa ny oversender det til Landstinget indenfor den ovennævnte Tidsfrist, kan Kongen, hvis der da ikke opnaas Enighed mellem de to Ting om Forslaget, opløse Landstinget. — I øvrigt kan Landstinget kun opløses i Tilfælde af Grundlovsforandring (jfr. § 94).

Opløses et af Tingene, naar Rigsdagen er samlet, skal det andet Tings Møder udsættes, indtil hele Rigsdagen igen træder sammen. Dette skal ske inden to Maanedes efter Opløsningen.

§ 23. Kongen kan for Rigsdagen lade fremsætte Forslag til Love og andre Beslutninger.

§ 24. Kongens Samtykke udfordres til at give en Rigsdagsbeslutning Lovkraft. Kongen befaler Lovens Kundgørelse og drager Omsorg for dens Fulbyrdelse. Har Kongen ikke stadfæstet et af Rigsdagen vedtaget Lovforslag inden næste Rigsdagssamling, er det bortfaldet (jfr. dog § 94).

§ 25. I særdeles paatrængende Tilfælde kan Kongen, naar Rigsdagen ikke er samlet, udstede foreløbige Love, der dog ikke maa stride mod Grundloven og altid straks efter den følgende Rigsdags Sammentræden skal forelægges denne, uden hvis Bekræftelse Lovene bortfalder. Foreløbige Love behandles først i Folketinget.

Kongens særlige Rettigheder

§ 26. Kongen kan benaade og give Amnesti. Ministrene kan han kun med Folketingets Samtykke benaade for de dem af Rigsretten idømte Straffe.

§ 27. Kongen meddeler dels umiddelbart, dels gennem vedkommende Regeringsmyndigheder saadanne Bevillinger og Undtagelser fra Lovene, som enten ifølge de før 5te Juni 1849 gældende Regler er i Brug, eller hvortil Hjemmel indeholdes i en siden den Tid udgiven Lov.

§ 28. Kongen har Ret til at lade slaa Mønt i Henhold til Loven.

Rigsdagen

§ 29. Rigsdagen består af Folketinget og Landstinget.

Valgret, Valgbarhed og Valgregler

§ 30. Valgret til Folketinget har enhver Mand og Kvinde, som har Indfødsret, har fyldt sit 25de Aar og har fast Bopæl i Landet, medmindre vedkommende:

- ved Dom er fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling uden at have faaet Æresoprejsning.
- nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt.
- er ude af Raadighed over sit Bo paa Grund af Konkurs eller Umyndiggørelse.

§ 31. Valgbar til Folketinget er enhver, som i Henhold til § 30 har Valgret til dette.

§ 32. Antallet af Folketingets Medlemmer fastsættes ved Valgloven, men maa ikke overstige 152.

Til Sikring af en ligelig Representation af de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne bestemmer Valgloven Valgmanden og de nærmere Regler for Valgrettens Udøvelse, herunder, hvorvidt Forholdstalsvalgmanden skal føres igennem i eller uden Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse.

Ved Kredsinddeling skal der foruden til Indbyggertal tages Hensyn til Vælgertal og Befolkningstæthed.

§ 33. Folketingets Medlemmer vælges paa 4 Aar. De faar et Vederlag, hvis Størrelse bestemmes ved Valgloven.

§ 34. Valgret til Landstinget har enhver Folkestingsvælger, som har fyldt sit 35te Aar og har fast Bopæl i vedkommende Landstingskreds.

§ 35. Valgbar til Landstinget er enhver, der har Valgret til dette, naar han (hun) har fast Bopæl i vedkommende Landstingskreds.

Til Valgbarhed for de 19 landstingsvalgte Medlemmer af Landstinget, jfr. § 36, kræves ikke fast Bopæl i nogen bestemt Landstingskreds, men kun at de opfylder de øvrige Betingelser for Valgret til Landstinget.

§ 36. Antallet af Landstingets Medlemmer maa ikke overstige 78.

10 vælges i København med Frederiksberg, indtil 48 i større Valgkredse, omfattende Land og Købstæder, 1 paa Bornholm, 1 paa Færøerne, 19 Medlemmer vælges efter Forholdstal af en Valgforsamling, bestaaende af de Personer, der den Dag, nye Valg til Landstinget udskrives (jfr. §§ 22 og 39), er Medlemmer af Tinget. Nærmere Regler fastsættes ved Valgloven.

Endelig Bestemmelse om Antallet af Landstingets Medlemmer og de nærmere Regler for disses Valg fastsættes ved Valgloven.

§ 37. Landstingets Medlemmer vælges udenfor Færøerne af Valgmænd ved Forholdstalsvalg. Paa Færøerne foretages Valget af en Valgforsamling, bestaaende af Lagtingets folkevalgte Medlemmer.

Valgmændene vælges ved Forholdstal. Valgloven fastsætter deres Antal og iøvrigt det nærmere vedrørende Valgene.

§ 38. Antallet af Landstingsmedlemmer for hver Landstingskreds udenfor København med Frederiksberg, Bornholm og Færøerne fastsættes ved Valgloven omtrentlig efter Forholdet mellem Indbyggertallet i hver enkelt Landstingskreds og i de nævnte Landstingskredse tilsammen.

§ 39. Landstingets Medlemmer vælges paa 8 Aar, dog at Halvdelen eller saa nær som muligt Halvdelen af de folkevalgte afgaar hvert 4de Aar. De 19 landstingsvalgte Medlemmer afgaar alle paa en Gang efter 8 Aars Forløb.

Landstingets Medlemmer faar samme Vederlag som Folketingets Medlemmer.

Rigsdagen

§ 40. Den ordentlige Rigsdag sammentræder den første Tirsdag i Oktober, dersom Kongen ikke har indkaldt den til at møde forinden.

§ 41. Regeringens Sæde er Rigsdagens Forsamlingssted. I overordentlige Tilfælde kan Kongen dog sammenkalde den paa et andet Sted i Riget.

§ 42. Rigsdagen er ukrænkelig. Hvo der antaster dens Sikkerhed og Frihed, hvo der udstøder eller adlyder nogen dertil sigtende Befaling, gør sig skyldig i Højforræderi.

§ 43. Hvert af Tingene er berettiget til at foreslaa og for sit Vedkommende at vedtage Love.

§ 44. Hvert af Tingene kan indgive Adresser til Kongen.

§ 45. Hvert af Tingene kan nedsette Kommissioner af sine Medlemmer til at undersøge almenlige Sager. Saadanne Kommissioner er berettiget til at fordre skriftlige eller mundtlige Oplysninger saavel af private Borgere som af offentlige Myndigheder.

Tingenes Valg af Medlemmer til Kommissioner og Hverv sker efter Forholdstal; skal begge Ting repræsenteres, sker Valget paa den i § 49 om Valget af Statsrevisorer foreskrevne Maade.

Skatter og Finanslov

§ 46. Ingen Skat kan paalægges, forandres eller ophæves uden ved Lov; ej heller noget Mandskab udskrives, noget Statslaan optages eller noget Staten tilhørende Domæne afhændes uden ifølge Lov.

§ 47. Paa hver ordentlig Rigsdag, straks efter, at samme er sat, fremlægges Forslag til Finansloven for det følgende Finansaar, indeholdende et Overslag over Statens Indtægter og Udgifter.

Kan Behandlingen af Finanslovsforslaget for det kommende Finansaar ikke ventes tilebdebragt inden Finansaarets Begyndelse, forelægger Regeringen Forslag til en midlertidig Bevillingslov, hvorefter den bemyndiges til at opkræve de lovhjemlede Skatter og Statens øvrige Indtægter og til at afholde de Udgifter, der er fornødne for Statsusholdningens uforstyrrede Førelse, hvorved indtages, at i intet Tilfælde de enkelte ved den sidste Finanslov og de sig dertil sluttende Tillægsbevillingslove hjemlede ordentlige Udgiftsposter overskrides, og at der til Foranstaltninger, der ligger udenfor den regelmæssige Statsforvaltning, kun kan afholdes de Udgifter, som er nødvendige for at holde allerede paabegyndte Arbejder i Gang, og det hverken ud over de til de paagældende overordentlige Foranstaltninger tidligere bevilgede eller ud over de til Arbejdernes Fortsættelse i det paagældende Finansaar ved Lov fastsatte eller ved tidligere Finans- eller Tillægsbevillingslov bestemt forudsatte Beløb.

Forslag til Finanslove, Tillægsbevillingslove og midlertidige Bevillingslove behandles først i Folketinget.

§ 48. Forinden Finansloven eller en midlertidig Bevillingslov er vedtaget af Rigsdagen, maa Skatterne ej opkræves. Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i den af Rigsdagen vedtagne Finanslov eller i en af Rigsdagen vedtagne Tillægsbevillingslov eller midlertidig Bevillingslov.

Statsrevisorer

§ 49. Rigsdagen vælger fire lønede Revisorer. Disse gennemgaar det aarlige Statsregnskab og paaser, at samtlige Statens Indtægter deri er opførte, og at ingen Udgift uden Hjemmel i Finansloven eller anden Bevillingslov har fundet Sted. De kan fordre sig alle fornødne Oplysninger og Aktstykker meddelte. — Det aarlige Statsregnskab — med Revisorerens Bemærkninger — forelægges derefter

Rigsdagen, som med Hensyn til samme tager Beslutning.

Forandringer i disse Bestemmelser kan ske ved Lov.

Naar Valg af Statsrevisorer skal finde Sted, udnævner hvert Ting 15 Medlemmer til at træde sammen i et Udvalg, der ved Forholdstalsvalg foretager Valget.

Udlændinge

§ 50. Ingen Udlænding kan faa Indfødsret uden ved Lov.

Om Udlændinges Adgang til at blive Ejer af fast Ejendom her i Landet fastsættes Regler ved Lov.

Lovforslags Behandling

§ 51. Intet Lovforslag kan endelig vedtages, forinden det 3 Gange har været behandlet af Tinget.

§ 52. Naar et Lovforslag er vedtaget i det ene Ting, bliver det i den Form, hvori det er vedtaget, at forelægge det andet Ting; hvis det der forandres, gaar det tilbage til det første; foretages her atter Forandringer, gaar Forslaget paany til det andet Ting. Opnaas da ej heller Enighed, skal, naar et Ting forlanger det, hvert Ting udnævne et lige stort Antal Medlemmer til at træde sammen i et Udvalg, som afgiver Betænkning og gør Indstilling til Tingene. I Henhold til Udvalgets Indstilling finder da den endelige Afgørelse Sted i hvert Ting for sig.

Mandaternes Godkendelse

§ 53. Hvert Ting afgør selv Gyldigheden af sine Medlemmers Valg.

Rigsdagsmænd skal holde Grundloven

§ 54. Ethvert nyt Medlem afgiver, naar hans Valg er godkendt, en højtidelig Forsikring om at ville holde Grundloven.

Rigsdagsmændenes Stilling

§ 55. Rigsdagsmændene er ene bundne ved deres Overbevisning og ikke ved nogen Forskrift af deres Vælgere.

Embedsmænd, som vælges til Rigsdagsmænd, behøver ikke Regeringens Tilladelse til at modtage Valget.

§ 56. Saa længe Rigsdagen er samlet, kan ingen Rigsdagssmand tiltales eller underkastes Fængsling af nogen Art uden Samtykke af det Ting, hvortil han hører, medmindre han er grebet paa fersk Gerning. For sine Ytringer paa Rigsdagen kan intet af dens Medlemmer uden Tingets Samtykke drages til Ansvar udenfor samme.

§ 57. Kommer en gyldig valgt Rigsdagssmand i et af de Tilfælde, der udelukker fra Valgbarhed, mister han den af Valget flydende Ret.

Det bliver nærmere ved Lov at bestemme, i hvilke Tilfælde en Rigsdagssmand, der befordres til et lønnet Statsembede, skal underkastes Genvalg.

Ministrene i Rigsdagen

§ 58. Ministrene har i Embedsmedfør Adgang til Rigsdagen og er berettigede til under Forhandlingerne at forlange Ordet, saa ofte de vil, idet de iøvrigt iagttager Forretningsordenen. Stemmeret udøver de kun, naar de tillige er Rigsdagsmænd.

Rigsdagens Forretningsorden

§ 59. Hvert Ting vælger selv sin Formand, og den eller dem, der i hans Forfald skal føre Forsædet.

§ 60. Intet af Tingene kan tage nogen Beslutning, naar ikke Halvdelen af dets Medlemmer er til Stede, og deltager i Afstemningen.

§ 61. Enhver Rigsdagssmand kan i det Ting, hvortil han hører, med dets Samtykke bringe ethvert offentligt Anliggende under Forhandling og derom ønske Ministrene Forklaring.

§ 62. Intet Andragende maa overgives noget af Tingene uden gennem et af dets Medlemmer.

§ 63. Tingenes Møder er offentlige. Dog kan Formanden eller det i Forretningsordenen bestemte Antal Medlemmer forlange, at alle uvedkommende fjernes, hvorpaa Tinget afgør, om Sagen skal forhandles i offentligt eller hemmeligt Møde.

§ 64. Hvert af Tingene fastsætter de nærmere Bestemmelser, som vedkommer Forretningsgangen og Ordens Opretholdelse.

Den forenede Rigsdag

§ 65. Den forenede Rigsdag dannes ved Sammentræden af Folketinget og Landstinget. Til at tage Beslutning udfordres, at over Halvdelen af hvert Tings Medlemmer er til Stede og deltager i Afstemningen. Den vælger selv sin Formand og fastsætter i øvrigt de nærmere Bestemmelser, der vedkommer Forretningsgangen.

Rigsretten

§ 66. Rigsretten bestaar af de ordentlige Medlemmer af Landets øverste Domstol og et tilsvarende Antal af Landstinget blandt dets egne Medlemmer paa 4 Aar valgte Dommere. Kan i et enkelt Tilfælde ikke det fulde Antal af den øverste Domstols ordentlige Medlemmer deltage i Sagens Behandling og Paakendelse, fratræder et tilsvarende Antal af de af Landstinget sidst eller med det mindste Stemmetal valgte Rigsretsmedlemmer. — Retten vælger selv sin Formand af sin Midte.

Foretages nyt Valg til Landstinget, efter at der er rejst Sag for Rigsretten, beholder dog de af Tinget valgte Medlemmer deres Sæde i Retten for denne Sags Vedkommende.

Forandring i Bestemmelserne om Rigsretten kan ske ved Lov.

§ 67. Rigsretten paakender de af Kongen eller Folketinget mod Ministrene anlagte Sager.

For Rigsretten kan Kongen lade ogsaa andre tiltale for Forbrydelser, som han finder særdeles farlige for Staten, naar Folketinget giver sit Samtykke dertil.

Domstolene iøvrigt

§ 68. Den dømmende Magts Udøvelse kan kun ordnes ved Lov.

§ 69. Retsplejen bliver at adskille fra Forvaltningen efter Regler, der fastsættes ved Lov.

§ 70. Domstolene er berettigede til at paakalde ethvert Spørgsmaal om Øvrighedsmyndighedens Grænser. Den, der vil rejse et saadant Spørgsmaal, kan dog ikke ved at bringe Sagen for Domstolene unddrage sig fra foreløbig at efterkomme Øvrighedens Befaling.

Dommerne

§ 71. Dommerne har i deres Kald alene at rette sig efter Loven. De kan ikke afsættes uden ved Dom, ej heller forflyttes mod deres Ønske, udenfor de Tilfælde, hvor en Omordning af Domstolene finder Sted. Dog kan den Dommer, der har fyldt sit 65de Aar, afskediges, men uden Tab af Indtægter.

Retsplejens Offentlighed

§ 72. Offentlighed og Mundtlighed skal saa snart og saa vidt som muligt gennemføres ved hele Retsplejen.

I Misgerningssager og i Sager, der rejser sig af politiske Lovovertrædelser, skal Nævninger indføres.

Trossamfundene

§ 73. Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov.

§ 74. Borgerne har Ret til at forene sig i Samfund for, at dyrke Gud paa den Maade, der stemmer med deres Overbevisning, dog at intet læres eller foretages, som strider mod Sædeligheden eller den offentlige Orden.

§ 75. Ingen er pligtig at yde personlig Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen.

§ 76. De fra Folkekirken afvigende Trossamfundes Forhold ordnes nærmere ved Lov.

Læs Grundloven

Vor Grundlov er ikke en rødles, fremmed Opfindelse, bragt ind i Landet af borgerlige Liberalister. Den er i moderne Form en Bekræftelse af dansk Retsarv og Frihedssyn, fra saa gammel Tid, at vor Historie ikke engang ved at berette derom.

Den første store og klare Formulering fik vi i Jydsk Lov, der nu er 700 Aar gammel, men selv i Enevældens Love forsvandt dansk Friheds- og Retssyn ikke.

Hvad er da det vigtige i en saadan Grundlov, der haand findes paa Tryk og som levende Arv i Folkets Sind?

»Enhver, der anholdes, skal inden 24 Timer stilles for en Dommer,« hedder det i Paragraf 78. Hvad betyder nu det? Jo, engang i gamle Dage, hvor Fængsling ofte blev foretaget af politiske Magthavere, kunde den fængslede Modstander blive siddende bag Laas og Slaa i baade Aar og Dag — saa var man af med ham — uden Lov og Dom. Denne Regel stammer ikke fra 1849, men blev indsat i vor første Haandfæstning i 1282!

Eller Paragraf 71: »Dommerne har i deres Kald alene at rette sig efter Loven.« Naar man i et Samfund tillader Politiet at være bevæbnet, Fængslerne Embedsmænd at have Nøgler til Døre, som ikke kan lukkes op indefra, og Dommerne at bestemme over Straf, da er der een Ting, man maa være sikker paa,

at hele dette Retsvæsen ikke er i Hænderne paa den politiske Magt. Dette vilde automatisk medføre den Fristelse, at den politiske Magt i Landet satte sine Modstandere i Fængsel og lod sine egne gaa fri, selv naar de havde forbrudt sig. Men Retsvæsenet skal rette sig efter Loven, som er ena for alle, og ikke indeholder noget politisk Standpunkt.

Allerede i Jydsk Lov staa der »Den Lov Kongen giver, og hele Landet vedtager, maa han ikke ændre eller tilside sætte uden Landets Vilje.« Og dette er gentaget paa moderne Vis i vor Grundlov. Dette betyder, at vi regner os som et frit Folk. Hvad der skal ske i Landet, fremkommer ikke ved et Paabud fra oven, men ved at frie Borgere træder sammen og vedtager det.

Der er i Grundloven tre Ting, som er væsentlige, og de er i sig selv Definitionen paa vor Frihed. Det er Folkets Lovgivningsmagt, Domstolens Uafhængighed og Forbudet mod ulovlig Fængsling.

Naar vi nu gaar til Valg, er det vigtigere at gennemlese Grundloven end nok saa mange Valgprogrammer. Det er efter Lydigheden overfor den, de danske Politikere skal bedømmes; det er med dens Ord i Hjertet, den danske Vælger skal gaa til Valgafgørelsen.

Dansk Samlings økonomiske Politik

Krigstidens økonomiske Politik

I. Inflationsfaren skal bekæmpes

Statens Kontrol med og direkte Indgrib i Erhvervslivet, der er en Følge af Krigsforholdene, maa opretholdes, saaledes at

- 1) Raavarer og Hjælpstoffer fordeles ligeligt til de forskellige Erhvervsvirksomheder.
- 2) Livsvigtige Varers ligelige Fordeling til Forbrugerne sikres ved Rationeringer.
- 3) Prisstigninger modvirkes, saa Inflation hindres.

Da Inflation — d. v. s. voldsom Prisstigning eller udtrykt paa anden Maade: voldsom Nedgang i Pengenes Købekraft — rammer de forskellige Befolkningsklasser ganske ulige, og da Tilpasningen til Fredstidens økonomiske Forhold alvorligt vanskeliggøres ved den efterfølgende Deflation, maa Maalet for Krigstidens økonomiske Politik være at hindre Inflation. Inflation vil ogsaa i længere Tid vanskeliggøre Unges Overtagelse af egne Bedrifter og vil i det Hele taget gøre det vanskeligt at sætte nye Foretagender i Gang.

Der er nøje Sammenhæng mellem Forsynings- og Prisproblemerne, og Inflationen kan derfor ikke alene bekæmpes ved den direkte Kontrol med Priserne. For at bekæmpe Inflation maa Prispolitik, Lønpolitik, Skattepolitik og Finansieringspolitik føres efter samme Linie paa en mere effektiv Maade end i Øjeblikket. Forøgelse af Pengeløn, der kan overvældes som Prisstigning, maa undgaa. Andre stigende Pengeindtægter maa reduceres. Ledige Kassemidler maa under Kontrol.

Disse fire Omraader af den økonomiske Politik er for Tiden spredt mellem fire Ministerier: Handelsministeriet, Landbrugsministeriet, Finansministeriet og Udenrigsministeriet (som fører Fordelings- og Priskontrol overfor Besættelsesmagten). For at sikre en effektiv Forsynings- og Prispolitik bør hele den økonomiske Krigslovgivning snarest samles under et særligt Økonomiministerium, der kraftigere end nu kan kæmpe imod Inflationsfaren.

II. Folkets Levestandard

Det bør erkendes, at Arbejderne hidtil har baaret en større Andel

end Befolkningen som Helhed af den Nedgang i Levestandarden, der er en Følge af de daarlige Forsyninger. Arbejdernes Realløn — Lønnens Købekraft — er fra 1939 til 1942 faldet 15 %. Familier med Børn er særlig haardt ramt.

For at bøde herpaa og for ogsaa at yde Støtte til andre Befolkningsgrupper med smaa Indtægter foreslaar vi, at Prisnedsættelsespolitikken yderligere udvikles, saa de vigtige Livsforholdene gøres billigere for de mindrebedragede:

- 1) Sigtbrødsprisen bringes ned i samme Niveau som Rugbrødsprisen ved Tilskud.
- 2) Smør- og Mælkprisen reduceres ved Tilskud.
- 3) Kødpriserne reduceres ved Tilskud.
- 4) Kartoffelfragten nedsættes.
- 5) Brændselsmærkerne udvides til at gælde en vis Mængde Tørv og gøres til Værdimærker, der reducerer Prisen.
- 6) Omsætningskatten paa Manufakturvarer skal afskaffes.

III. Ændringer i Skattepolitikken

Denne Politik gør nye Skatter nødvendige. Disse er nødvendige ogsaa af prismæssige Grunde:

- 1) Merindkomstskatten udvides til en Krigskonjunkturkat, der ikke blot rammer alle Indtægtsstigninger i Forhold til For- krigstiden over en vis Grænse, men ogsaa derudover Indtægter, der stammer fra Krigsarbejder.
- 2) Omsætningskat indføres paa Restaurationsomsætning og paa Malerianktioner.
- 3) Forlystelsesskatten forhøjes.

Til Fordel for Hjemmenes Økonomi gennemføres derimod Skattelettelser efter følgende Linier:

- 1) Statsskattens Forsørgerfradrag forhøjes.
- 2) Børnefradragene ved Kommuneskatter forhøjes og Aldersgrænsen sættes op fra 15 til 18 Aar.
- 3) Progressionen ved Beregningen af Indkomstskatten til Staten omlegges saaledes, at børnerige Familier faar en følelig Skatnedsættelse: (f. Eks.: En Familie paa Mand, Hustru og fire Børn har en Indtægt paa 6.000 Kr. — Indtægten divideres med Børnetallet og Skatten beregnes af 4 Indtægter à 1.500 Kr.).

Efterkrigstidens økonomiske Politik

Vi gør vort Folk den bedste Tjeneste ved at være virkelighedstro og nøgterne i vor Bedømmelse af de økonomiske Udsigter efter Krig. Vi tror ikke paa, at vi vil faa de frie Handels- og Produktionsforhold efter Krigens Ophør, som mange drømmer om, og som navnlig mange indenfor Landbruget længes efter. Afviklingen af Krigstidens Foranstaltninger maa nødvendigvis tilrettelægges paa langt Sigt og indrettes efter de Muligheder, der bydes os fra Udlandet og de øvrige nordiske Lande.

Men selv efter Afviklingen af de

ekstraordinære Krigsforanstaltninger er det usandsynligt, at vi vil faa ret meget friere Handels- og Produktionsforhold, end vi har haft i 1930'erne. Der skal betales en stor Regning paa Krigsomkostningerne, og ogsaa de nye sociale Ordninger, der vil blive gennemført i de store Lande til Bedring og Sikring af de brede Lags Levevilkår, vil nødvendigvis gøre, at der i disse store Lande opretholdes Statsreguleringer baade af Udenrigshandel og den indre Prisdannelse.

En erfaren Mand som tidligere Statskonsulent S. Sørensen, der en

Højskoleforst. Robert Størmose, er opstillet i Aars, Nibe og Bælum-Kredsene.

lang Aarrække virkede som vort Landbrugs Observator i England, har fornylig udtalt, at ogsaa vi i Danmark maa være forberedt paa at virke under mere eller mindre omfattende planøkonomiske Handssystemer i Efterkrigstiden.

Under normale Forhold er det for vort Folks Liv en bydende Nødvendighed, at den økonomiske Politik føres af Mænd, der ikke er bundne af politiske Doktriner og Programmer eller Særinteresser og Klassepartier, men frie til at træffe de Afgørelser, der paa langt Sigt tjener alles Tarv.

Dansk Samling vil føre en Penge-, Pris- og Finanspolitik, der kan afbøde Spændingen mellem Land og By og mellem Folkets forskellige sociale Grupper. Vor Erhvervs politik føres efter følgende Grundsætninger:

1. Landbrugets Produktionsvilkår vil blive bestemt af de nye Markeder, der aabnes efter Krig. I Fællesskab med de øvrige nordiske Lande skal der virkes for de Afsetningsaftaler, der giver Landbruget de bedste Muligheder for en initiativrig og økonomisk Udnyttelse af det Produktionsapparat, der er opretholdt selv under Krigstidens vanskelige Forsyningsforhold.

Mulighederne for en gradvis Overgang til konjunkturbestemte Renter og offentlige Byrder holdes aabne. Ubedragede Landbrugere skal fortsat kunne opnaa offentlige Laan til Erhvervelse af egen Ejendom.

2. Industrien gives de bedste mulige Vilkår under de bestaaende Handelsaftaler og støttes ved en udvidet Eksportkreditordning, saa Danmarks gode Muligheder som eksporterende Industrialand udnyttes saa kraftigt som muligt. Hvor Industribeskyttelse af Hensyn til Beskæftigelsen opretholdes, maa Priskontrol fra Samfundets Side bevares, og ogsaa overfor private Sammenslutninger eller Virksomheder, der behersker den hjemlige Prisdannelse opretholdes Priskontrol.

3. Storhandelens Frihed genoprettes i videst muligt Omfang indenfor Handelsaftalernes Rammer, og en eventuel Valutatildeling tilpasses hertil. Næringslovgivningen ændres, saa den ikke hindrer Rationalisering af Detailhandelen.

4. Hovedlinjen i den økonomiske Politik maa i det Hele være fuld Beskæftigelse og Frigørelse i videst mulige Omfang af Erhvervslivet. Finanspolitikken maa samordnes med Beskæftigelsespolitikken, saaledes at Skatteprogressionen følger Konjunkturerne. Stat og Kommuner

Hvad vi vil!

DANSK SAMLING vil først og fremmest dette ene: Hævde vor Frihed til at være danske, under alle Forhold.

Det er det Tilgrundliggende, hvoraf hele Resten følger. Vi vil kræve den Grundlov respekteret, som det danske Folk selv har vedtaget, med dens Tilslutning af Meningsfrihed, Trofrihed, Ytrings- og Forsamlingsfrihed og de øvrige borgerlige Rettigheder, som er nordisk Kulturs Grundpiller.

Det er vort Program at gennemføre lokalt og fagligt Selvstyre paa alle Omraader, hvor det overhovedet er muligt, for i videst Omfang at frigøre det praktiske Liv fra det tungtarbejdende Embedsmaskineri og den overhaandtagende Kontorsering.

Vi vil arbejde for en social Nyordning, der bevarer det frie Initiativ i det økonomiske Liv, men samtidig sikrer det arbejdende Folk rimelige Eksistensvilkår.

Vi er Modstandere af den Klassepolitik, som de gamle Partier er Udtryk for, idet vi mener, at kun den Politik, som tager Hensyn til hele det danske Folk, kan løse vor Tids store og vanskelige Opgaver.

Vi har i flere Aar arbejdet for et forenet Norden.

Endvidere er det vor Overbevisning, at paa alle Omraader, hvor Lovgivningen beskæftiger sig med tekniske Detailspørgsmaal, maa det være de særligt sagkyndige Fagmænd paa hvert enkelt Omraade, der faar det afgørende Ord.

Og først og sidst mener vi, at det er en uomgængelig Nødvendighed, at Danmark igen bliver i Stand til at kunne forsvare sin Selvtændighed.

henlægger deres Arbejder til Tider med Lavkonjunkturer.

5. Sociallovgivningen bevares som hidtil paa Forsorgens og Forsikringsgrundlag, men ændres saaledes, at Forsikringsgrundlaget udvides, og saaledes at der i højere Grad ydes Naturalunderstøttelser.

6. Den indenlandske Værdning fra Landdistrikterne til By-samfundene søges hæmmet ved Støtte til Grundlæggelse af mindre eller mellemstore Industrivirksomheder paa Landet. Denne Støtte ydes som Fragnedsættelser, og Godtgørelser, saa Fordelene ved Beliggenhed i Havnebyer for denne Omkostnings Vedkommenne elimineres. Der ydes Nedsættelse i Prisen for elektrisk Kraft, saa denne bringes i Niveau med Omkostningerne ved Dampkraft i Havnebyer. Elektricitetsforsyningen for hele Landet rationaliseres. — Der ydes Landkommuner Støtte til billigt Grundsalg til en saadan Industrialisering, og der ydes Tilskud til Opførelse af Arbejderboliger med mindre Jordtiliggende.

7. Kondemnering og Sænering af daarlige Boligkvarterer i Byerne gennemføres hurtigst muligt.

Maalet for Dansk Samlings økonomiske og sociale Politik er at give danske Hjem Mulighed for at være Rammen om et sundt Hjemliv med gode Betingelser for den kommende Slægts Opdragelse og Opvækst. Dansk Samlings Formalsparagraf lyder:

»Dansk Samling er et Samvirke af danske Mænd og Kvinder om at løse de danske Fællesopgaver saadan, at Danmark kan blive et Land af frie arbejdende Hjem i et stærkt folkeligt Fællesskab.«

Dansk Samlings Folketingskandidater

København:

I. Søndre Storkreds

9. Kreds (Sundbykredsen)
2. Kreds (Christianshavnskredsen)
Kordegner Einar Asbo.
3. Kreds (Raadhuskredsen)
Guldsmed Ejler Fangel.
8. Kreds (Havnekredsen)
Kommandør Halfdan Barfod.
7. Kreds (Rosenborgkredsen)
Civilingeniør P. L. Hee.
5. Kreds (Blaagaardskredsen)
Murer Thyge Johansen.

II. Østre Storkreds

10. Kreds (Østerbrokredsen)
Civilingeniør Aage Lonberg-Holm.
4. Kreds (Ravnsborgkredsen)
Lektor Paul Holl.
11. Kreds (Nørrebrokredsen)
Garveriør Carl Vilhelmsen.
12. Kreds (Bispeengskredsen)
Arne Sørensen.
15. Kreds (Bispebjergkredsen)
Købmand Knud Hold.

III. Vestre Storkreds

1. Kreds (Vesterbrokredsen)
Lagermedhj. J. P. Holmbæck.
13. Kreds (Enghavekredsen)
Maskinarb. Anders Hansen.
14. Kreds (Valbykredsen)
Læge C. Algreen-Petersen.
- F. 1 (Gl. Kongevejkredsen)
Oberstløjtnant Tiemroth.
- F. 2 (Slotskredsen)
Civilingeniør P. O. Langballe.
- F. 3 (Falkonerkredsen)
Snedkermester Kaj Winding.

Odense 1. Kreds:
Landsretssagfører Harald Hogsbro.

Københavns Amtskreds:

1. Kreds (Gentoftekredsen)
Civilingeniør Ove Hoff.
2. Kreds (Lyngby-Amagerkredsen)
Adjunkt Frederik Ploug Dahlkild.
3. Kreds (Roskildekredsen)
Civilingeniør Hans Heister.
4. Kreds (Køgekredsen)
Bogbinderm. Kr. Rasmussen.

5. Kreds (Lejrekredsen)
Købmand M. H. N. Maxner.

Frederiksborg Amtskreds:

1. Kreds (Helsingør)
Værkf. Vilner Skov, Helsingør.
2. Kreds (Fredensborg)
Læge Aage Gilberg, Esrom.
3. Kreds (Hillerød)
Højskolelærer Højstrup Jensen, Hillerød.
4. Kreds (Frederiksværk)
Sognepræst Ohrl, Helsingø.

Holbæk Amtskreds:

1. Kreds (Holbæk)
Sognepræst P. Vilh Johannesen, Sdr. Asminderup.
2. Kreds (Nykøbing)
Sognepræst C. Dragsdahl, Grevinge.
4. Kreds (Kalundborg)
Kommunelærerinde Inger Larsen, Kalundborg.

Sorø Amtskreds:

2. Kreds (Sorø)
Statsskolefoged C. Rønhoft, Bromme.
3. Kreds (Slagelse) og
4. Kreds (Skælskør)
Lærer Einar Andersen, Flakkebjerg.

Præstø Amtskreds:

3. Kreds (Næstved)
Overkirurg, Dr. med. Hans Tonnesen, Næstved.
2. Kreds (Præstø) og
4. Kreds (Steges-Vordingborg)
Repræsentant Anker Olesen, København.

Bornholms Amtskreds:

1. Kreds (Rønne)
Lærer C. Håkansson, Rønne.
2. Kreds (Aakirkeby)
Lærer Gustaf Bengtsson, Almindingen.

Maribo Amtskreds:

4. Kreds (Nykøbing)
Husholdningskonsulent Iita Stenvang, Nykøbing.
5. Kreds (Stubbekøbing)
Tømmer Verner Naskov, Lundby, pr. Nr. Alslev.

Odense Amtskreds:

1. Kreds (Odense By)
Landsretssagfører Harald Hogsbro, Hørsholm.
2. Kreds (Odense By)
Oberst R. Mikkelsen, Odense.
5. Kreds (Middelfart)
Gaardejer Juul Jørgensen, Nr. Aaby.

Svendborg Amtskreds:

2. Kreds (Gudme) og
3. Kreds (Svendborg)
Direktør Johannes Keiding, København.

Hjørring Amtskreds:

2. Kreds (Sæby)
Uddeler Helweg Andersen, Try.
3. Kreds (Hjørring) og
4. Kreds (Vraa)
Læge Erling Bugge, Taars.
5. Kreds (Halvrimmen)
Overlæge L. Christensen, Broust.

Thisted Amtskreds:

1. Kreds (Thisted)
Valgmenighedspræst Aage Møller, Rønshoved.
2. Kreds (Hurup)
Lærer Arne Aabenhus, Skjoldborg.
3. Kreds (Nykøbing M.)
Overlæge Jacob Nordentoft, Nykøbing M.

Aalborg Amtskreds:

1. Kreds (Aalborg By)
Mødrehjælpsleder Else Hviid Sørensen, Aalborg.
2. Kreds (Aalborg)
Sognepræst Børge Roesen, Svenstrup.
- 3., 4. og 5. Kreds (Bælum, Aars og Nibe)
Højskoleforstander Robert Stærmosé, Støvring.
6. Kreds (Nr. Sundby)
Inspektør Møllgaard, Aabybro.

Viborg Amtskreds:

5. Kreds (Løvel)
Sognepræst Harald Sandbæk, Hersom.

Randers Amtskreds:

1. Kreds (Mariager)
Sognepræst Ivar Nordentoft, Mariager.
3. Kreds (Borup)
Sogneraadformand Kr. Juul Christensen, Moeskjær.
5. Kreds (Grenaa)
Lærer H. P. Nielsen, Auning.

Aarhus Amtskreds:

1. Kreds (Odder)
Gaardejer Erling Fog, Haslundgaard, pr. Randers.
- 2., 3. og 4. Kreds (Aarhus By)
Lærer Ove Nielsen, Aarhus.
5. Kreds (Skjolddelev)
Højskoleforstander Gunnar Thomsen, Hødsten.

Skanderborg Amtskreds:

1. Kreds (Horsens)
Politikommisær Palle Højbye, Horsens.
2. Kreds (Skanderborg)
Tandlæge Klerkegaard, Skanderborg.
3. Kreds (Østbirk)
Dyrlæge Erri, Endelave.
4. Kreds (Silkeborg)
Sognepræst C. V. A. Ruth, Hvirring.

Vejle Amtskreds:

1. Kreds (Fredericia)
Lærer Viggo Aldt, Fredericia.
2. Kreds (Kolding)
Sognepræst Kofoed, Alminde.
3. Kreds (Vejle)
Læge Poul G. Sivertsen, Borkop.
4. Kreds (Give)
Landsretssagfører Midtgaard, Brande.
5. Kreds (Bjerre)
Lærer Abildgren, Borkop.
6. Kreds (Vonsild)
Læge Anna Bramsen, Christiansfeld.

Thisted-Kredsen:
Valgmenighedspræst Aage Møller.

Ringkøbing Amtskreds:

1. Kreds (Ringkøbing)
Førstelærer Viggo Nielsen, Ulfborg.
3. og 4. Kreds (Holstebro og Vinderup)
Landbrugskandidat, Gaardejer M. B. Hillersborg, Gimsing.
5. Kreds (Herning)
Sognepræst Jens Lund, Omo.
6. Kreds (Skjern)
Adjunkt C. A. Larsen, Tarm.

Ribe Amtskreds:

1. Kreds (Varde)
Politifuldmægtig Schlanbusch, Varde.
2. Kreds (Esbjerg)
Fuldmægtig Wiggo Kongstad, Esbjerg.
5. Kreds (Guldager)
Dr. med. Ulf Gad, Esbjerg.

Haderslev Amtskreds:

1. Kreds (Haderslev)
Læge J. Ottosen, Hoptrup.
2. Kreds (Aabenraa)
Farver J. F. Jacobsen, Aabenraa.
3. Kreds (Sønderborg)
Sognepræst Riishøjgaard, Rise.
4. Kreds (Augustenborg)
Gaardejer Kai Wulff, Asserballe Skov.
6. Kreds (Løgumkloster)
7. Kreds (Rødding)
Sognepræst Niels Bundgaard, Holstebro.

DANMARKS RIGES GRUNDLOV

Fortsat fra Side 5

§ 77. Ingen kan paa Grund af sin Trosbekendelse berøves Adgang til den fulde Nydelse af borgerlige Rettigheder eller unddrage sig Opfyldelsen af nogen almindelig Borgerpligt.

Ingen kan fængsles uden Dom

§ 78. Enhver, der anholdes, skal inden 24 Timer stilles for en Dommer. Hvis den anholdte ikke straks kan sættes paa fri Fod, skal Dommeren ved en af Grunde ledsaget Kendelse, der afgives snarest muligt og senest inden 3 Dage, afgøre, om han skal fængsles, og, hvis han kan løslades mod Sikkerhed, bestemme dennes Art eller Størrelse.

Den Kendelse, som Dommeren afsiger, kan af vedkommende straks særskilt indankes for højere Ret.

Ingen kan underkastes Varetægtsfængsel for en Forseelse, som kun kan medføre Straf af Pengebød eller simpelt Fængsel.

Husundersøgelse etc.

§ 79. Boligen er ukrænkelig. Husundersøgelse, Beslaglæggelse og Undersøgelse af Breve og andre Papirer maa, hvor ingen Lov hjemler en særegen Undtagelse, alene ske efter en Retskendelse.

Ejendomsret, Erhvervsret, Forsørgelsesret og Undervisningsret

§ 80. Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Ejendom, uden hvor Almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge Lov og mod fuldstændig Erstatning.

Naar et Lovforslag vedrørende Ekspropriation af Ejendom er vedtaget, kan $\frac{1}{3}$ af Folketingets Medlemmer senest 14 Dage efter Forslagets endelige Vedtagelse kræve, at det først indstilles til kongelig Stadfæstelse, naar nye Valg til Folketinget har fundet Sted, og Forslaget paa ny er vedtaget af den derefter sammmentrædende Rigsdag.

§ 81. Alle Indskrænkninger i den fri og lige Adgang til Erhverv, som ikke er begrundede i det almene Vel, skal hæves ved Lov.

§ 82. Den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis Forsørgelse ikke paahviler nogen anden, er berettiget til Hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom hjemler.

§ 83. De Børn, hvis Forældre ikke har Evne til at sørge for deres Oplærelse, har Ret til fri Undervisning i Folkeskolen. Forældre eller Værger, der selv sørger for, at Børnene faar en Undervisning, der kan staa Maal med, hvad der almindeligt kræves i Folkeskolen, er ikke pligtige at lade Børnene undervise i Folkeskolen.

Trykkefrihed. Censur forbudt

§ 84. Enhver er berettiget til paa Tryk at offentliggøre sine Tanker, dog under Ansvar for Domstolene. Censur og andre forebyggende Forholdsregler kan ingen Sinde paa ny indføres.

Forenings- og Forsamlingsfrihed

§ 85. Borgerne har Ret til uden foregaaende Tilladelse at danne Foreninger i ethvert lovligt Øjemed. Ingen Forening kan ophæves ved en Regeringsforanstaltning. Dog kan en Forening foreløbig forbydes; men der skal da straks anlægges Sag imod den til dens Ophævelse.

§ 86. Borgerne har Ret til at samle sig ubevæbnede. Offentlige Forsamlinger har Politiet Ret til at overvære. Forsamlinger under aaben Himmel kan forbydes, naar der af dem kan befrygtes Fare for den offentlige Fred.

§ 87. Ved Opløb maa den væbnede Magt, naar den ikke angribes, kun skride ind, efter at Mængden 3 Gange i Kongens og Lovens Navn forgæves er opfordret til at skilles.

Værnepligt

§ 87. Enhver vaabenfør Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver.

Forskellige Bestemmelser

§ 89. Kommunernes Ret til under Statens Tilsyn selvstændigt at styre deres Anliggender ordnes ved Lov.

§ 90. Enhver i Lovgivningen til Adel, Titel og Rang knyttet Forret er afskaffet.

§ 91. Intet Len, Stamhus eller Fideikommissgods kan for Fremtiden oprettes; det skal ved Lov nærmere ordnes, hvorledes de nu bestaaende kan overgaa til fri Ejendom.

§ 92. For Krigsmagten er de i §§ 78, 85 og 86 givne Bestemmelser kun anvendelige med de Indskrænkninger, der følger af de militære Loves Forskrifter.

Islandske Statsborgeres Ligeret

§ 93. Under i øvrigt lige Vilkaar nyder islandske Statsborgere i Henhold til Dansk-Islandsk Forbundslov de Rettigheder, som omhandles i §§ 17, 30, 31, 34 og 35 og er knyttede til dansk Indfødsret.

Grundlovsændringer

§ 94. Forslag til Forandring i eller Tillæg til nuværende Grundlov kan fremsættes saavel ordentlig som paa overordentlig Rigsdag.

Vedtages et Forslag til en ny Grundlovsbestemmelse i begge Ting, og Regeringen vil fremme Sagen, opløses Rigsdagen og almindelige Valg foregaaar baade til Folketinget og Landstinget. Vedtages Beslutningen af den efter Valget følgende ordentlige Rigsdag, bliver den inden et halvt Aars Forløb at forelægge Folketingsvalgerne til Godkendelse eller Forkastelse ved direkte Afstemning. De nærmere Regler for denne Afstemning fastsættes ved Lov. Har et Flertal af de i Afstemningen deltagende og mindst 45 pCt. af samtlige Vælgere afgivet deres Stemme for Rigsdagens Beslutning, og stadfæstes denne af Kongen, er den Grundlov.

Lektor PAUL HOLT, Dansk Samlings Landssekretær, er opstillet i Københavns 4. Kreds (Ravnshøj-kredsen).

Dansk Samlings Kontorer:

Hovedkontoret:

Romersgade 19 . København K
Central 1151 . Central 7203 . Byen 7678

Jydske Kontor:

Støvring Højskole . Støvring St.
Telefon Støvring ved Aalborg Nr. 3

Ansvarhavende Redaktør: Arne Sørensen.

Dyva & Jeppesens Bogtrykkeri Aktieselskab, København.

Dansk Samling har ogsaa et Hverdagsarbejde

Det skulde De følge med i

Gennem Aarene har *Dansk Samling* udfoldet en energisk Virksomhed med Møder, Kursus, Studiekredse og Udgivelser af politiske Bøger, Blade og Pjeccer.

Gennem dette Arbejde skoles vi til en ny Indsats i dansk og nordisk Politik, saaledes at vore Folk omdannes fra at være passive Tilskuere til at vide, hvad de vil, og være i Stand til en praktisk Indsats for virkelig Fornøelse i dansk Politik.

Tiden efter Krigen vil kræve en omfattende ny Viden af os og en meget energisk Indsats fra det danske Folks Side for at klare de store Problemer, Freden vil stille os, baade indadtil og udadtil.

Vi opfordrer Dem derfor til at være med i dette forberedende Arbejde allerede nu. Det kan ske ved Indsendelse af nedenstaaende Blanket.

Derved vil De blive indbudt til vore Møder, og De vil faa tilsendt Meddelelser om vore Udgivelser. Og naar De saa paa denne Maade har kørt vort Arbejde nærmere at kende, haaber vi at se Dem som Medlem af *Dansk Samling* og aktiv Medarbejder.

Undertegnede vil gerne vide mere om

Dansk Samling

Navn _____

Stilling _____

Adresse _____

Landsporto
6 Øre

Lokalporto
5 Øre

Til

Dansk Samling

Romersgade 19

København K